

Q. D. B. V.

DE

REFVSIONE
DEBITORVM FEVDALIVM
SOLVTORVM.

PRAESIDE
DANIELE NETTELBLADT

POTENT. BORVSS. REGI A CONSILIIS INTIMIS

ET PROFESSORE IVRIS ORDINARIO

DIE XVII. MAI. MDCCLXX.

DISPVTABIT

THEODORVS THEOPHILVS VRSINVS

REGIOMONTO-PRVSSVS.

HALAE,

(6)

TYPIS HENDELIANIS.

DEBITORVM FEVDALIVM
SOLVTORVM

DANIEL KETTERLADT

THEODORE THEOPHILUS VERINGS

BRUNNEN

Q. D. B. V.

DE

REFVSIONE
DEBITORVM FEVDALIVM
SOLVTVRM.

C A P V T I.

OBSERVATIONES LITTERARIAE DOCTRINAM
DE DEBITIS FEVDALIBVS, EORVMQVE, SI SOLVTA
SVNT, REFVSIONE, CONCERNENTES.

§. I.

INITIA DOCTRINAE DE DEBITIS FEVDALIBVS.

Sicco pede plerumque transire solent antiquiores iuris feu-
dalis interpretes vtilissimam doctrinam de debitis feuda-
lis. Huius rei causa haec esse videtur, quod nullus adsit
A tex-

2

textus Iur. Feud. Longob. in quo debitorum feudalium expressis verbis mentio fit, licet non desint textus huius iuris, qui quoad rem ipsam de debitis feudalibus loquuntur, veluti *II. F. 8. v. E. contrario. II. F. 28. v. Vassallus. I. F. 6. v. mutus.* Quae vero apud antiquiores feudistas de debitis feudalibus, seu, ut loqui solent, oneribus feudi, a quibus distinguunt onera feudatarii, obveniunt, eo redire solent, quod disputent quorsum hoc vel illud onus referri debeat, nec non an pro onere feudi detur actio realis: in debitorum feudalium diuersitatem vero non inquirunt, nec tangunt, quantum ego recordor, doctrinam de refusione debitorum feudalium solutorum; seu alia huius doctrinae specialia argumenta, prout videre est ex ICi Neapolitani Sec. XVI. BARTHOLOMAEI CAMERARII *Repetitione L. imperialis de prohibita feudi alienatione* p. 42. seqq. si ad manus est editio qua vtor Francofurtana de a. 1599. qui praesertim ex IACOBO DE ISERNIA repetit eius de hoc argumento doctrinam.

§. II.

PROGRESSVS EIVS IN SECVLO XVII.

Ast ineunte Sec. XVII. sereniora habuit fata doctrina de debitis feudalibus, eaque nunc, praesertim post editas ab Electore Saxoniae AVGVSTO constitutiones, inter quas *P. 2. Const. 46.* disponit de debitis feudalibus, a DD. Saxonis magis magisque exulta est. Iam hoc seculo prodierunt specialia de debitis feudalibus scripta, quorum recensum,

sum, cum desit, quod miror, in *LIPENII Bibliotheca iuridica* articulus specialis de debitis feudalibus, licet sub rubrica: *aes alienum*, nonnulla scripta quae huc pertinent recenseantur, hic, quoad scripta quae iam sec. XVII. prodierunt, dabo. Sunt vero haec:

I. *BENEDICTI CARPZOVII Tr. de oneribus vasalli feudalibus sive debitis in foro Saxonico ex feudo solvendis semicenturia positionum iuridicarum.* Lipsiae 1654.

De hoc scripto ipse *CARPZOVIVS* in praemissa breui praefatione narrat sequentia: „non abs re igitur exactiorem „iuris huius singularis disquisitionem suscipere, & publico „examine disputatorio in academia Lipsiensi subijcere consti- „tueram: quantumvis vero immutata functione pristina, ac „professorio munere relicto, propositum omni ex parte in „effectum deducere non potuerim, attamen lucubrationes „hasce, Lector amicissime, tibi invidere nolui, certa spe „confusus, commodi aliquid inde ad te & rempublicam lit- „terariam redundaturum.“ Insuper postea hoc scriptum *EIVS Volumini disputationum historico-politico-iuridicarum.* Lips. 1666. Fol. pag. 611. 689.

II. *CASPARIS ZIEGLERI Diss. de debitis feudalibus.* Vitemb. 1659.

Frustra quaeris hoc scriptum iuris feudalis in *ZIEGLERI Disceptationibus selectis* a *GEORGIO BEYERO* Lips. 1712. editis. Haec collectio enim non nisi scripta iuris ci-

nilis, quae ZIEGLERO auctore prodierunt, continet. Secunda pars vero, cui BEYERVS destinauerat EIVS reliqua, sicque & feudalia, scripta, nunquam prodit.

III. IOANNIS EICHELII *Diss. de debitis feudalibus.* Helmstad. 1665.

Haec dissertatio allegari etiam solet sub GEORGII ENGELBRECHTII, EICHELII in munere professorio successoris, nomine, qui est verus eius auctor, eamque pro Licentia, sub EICHELII praesidio, eruditorum examini submitit.

IV. FRIDERICI GERDESII *discursus iuris feudalis de oneribus feudalibus.* Gryphisw. 1671.

Prodierunt, vt constat, a. 1729. FRID. GERDESII *Opera omnia* cura AVG. BALTHASARIS, in quibus hoc scriptum *Tom. III. pag. 305 331.* obuenit.

V. BERTHOLDI BEGMANNI *Diss. de alimentacione personarum ad successione feudi inhabilium.* Altorf. 1681.

Hic primus est qui speciale argumentum doctrinae de feudalibus debitis pertractauit.

VI. I. PHIL. SCHLEVOGTII *de debitis feudalibus conclusiones.* Ienae 1683.

Hoc scriptum duarum plagarum, non nisi breues de debitis feudalibus positiones continet.

VII.

VII. CASP. ALBERT. KLEINSORGH *Diff. de aere alieno ex bonis feudalibus soluendo.* Marb. 1692.

Hic Au^{ct}or primus est qui aes alienum feudale diuidit in necessarium & voluntarium, & posterius in ambilaterale & unilaterale.

VIII. PETRI MÜLLERI *Diff. de aere alieno a successore feudi soluendo.* Ienae 1692.

Praeter haec scripta, alia hoc seculo, quantum scio, non prodierunt, si discesseris a ROMANI TELLERI *Diff. de oneribus feudi*, quam, cum ROM. TELLERVS, Scabinus Lipsiensis, a. 1688. mortuus, hoc tempore prodiisse certum est: at, cum mihi non sit ad manus, annum, quo prodiit, definire nequeo. Ex tot scriptis specialibus de debitis feudalibus, iisque quae huius aevi ICti in compendiis & systematibus iuris feudalis, nec non in aliis suis scriptis, veluti CARPZOVIUS *P. 2. Const. 46.* BERLICHIVS *P. 2. Concl. 55.* GEORG. AD. STRVVIUS *in Synt. Iur. Feud. Cap. XIV* de debitis feudalibus tradiderunt, satis patet, his iam temporibus hanc doctrinam magis excultam esse, & iam nunc eam maiori luce radiare.

§. III.

FATA DOCTRINAE DE DEBITIS FEVDALIBVS
IN SEC. XVIII. IN GENERE.

Licet vero ICti sec. XVII. iuris feudalis culturae dediti, maiores fecerint in doctrina de debitis feudalibus progressus:

fus: negari tamen nequit, eorum ICTorum qui post eos
 iurisprudentiam feudalem excoluerunt, et in nostro seculo
 vixerunt, vel adhuc viuunt, industriam, maiorem perfecti-
 onis gradum debere. Defendere quidem nequeo, hanc
 egregiam iuris feudalis particulam tanta luce iam radiare, vt
 maiori luce non indigeat, eamque ad summam perfectionem
 iam esse perductam: parum tamen a perfectione abest, est-
 que insigniter emendata a iuris clientelaris interpretibus no-
 stri aevi. Non solum enim doctrina de debitis feudalibus
generatim considerata coepit incrementa: sed et recentissimis
 temporibus ad specialiora progressi sunt DD. iur. feud. dum
 & *singulis particulis* huius doctrinae maiorem lucem accen-
 dere studuerunt, prout ex nunc dicendis patebit.

§. IV.

IN SPECIE QVOAD DOCTRINAM DE DEBITIS
 FEVDALIBVS 1) GENERATIM CONSIDERATAM.

Ad incrementa doctrinae de debitis feudalibus genera-
 tim consideratae, quae debet ICTis seculi in quo viuimus, re-
 fero varias debitorum feudalium diuisiones nouiter excogi-
 tatas, inter quas recentissima est diuisio eorum in debita
 feudalia *absoluta & respectiua*, cuius inuentionis gloriam
 recte sibi tribuit, Generof. Dn. de BREMER in *Diss. mox
 laudanda* §. II. quamque merito adoptauit G. L. BOEH-
 MERVS in *principiis iur. feud. cap. X. §. 310*. Porro huc
 pertinent scripta de debitis feudalibus generalia, quae hoc
 seculo accesserunt prioribus iam recensitis, suntque, quan-
 tum

tum scio, tria sequentia scripta. G VILIELMI BRAVNII
 Disput. *de aere alieno ex feudo soluendo* Ienae 1712, quae non
 nisi trita et vulgaria continet; HENR. SIM. PLESMANNI,
 Icti Francofurtani, *Diss. de consolidatione feudi et allodii in*
Pomerania, praesertim ulteriori Francof. ad Viadrum 1722.
 quae, licet quoad titulum huc pertinere non videatur, quo-
 ad rem ipsam tamen huc referri debet; IO. PAVL. KRES-
 SII *Diss. de debitis ex feudis, praecipue Pomeraniae, sol-*
uendis. Helmst. 1732. quae, cum modo memorata PLES-
 MANNIANA dissertatione, reliquis scriptis de debitis feu-
 dalibus palmam praeripit.

§. V.

2) SPECIATIM CONSIDERATAM.

Hic non substituisse ICTos huius aevi, sed eos vltiores
 progressus fecisse in doctrina de debitis feudalibus, docent
 eorum scripta, in quibus vnum alterumue thema speciale,
 quod pertinet ad doctrinam de debitis feudalibus, magis
 excultum. Licet vero et scripta de hypotheca et pignore
 feudali huc referri possint & debeant, attamen ea hic recen-
 feri ideo non opus esse iudico, cum apud LIPENIVM
in bibliotheca iuridica, sub titulo: *Hypotheca feudalis*, ob-
 veniant haec scripta, licet, cum sit mancus: ita supplen-
 dus: SAMVEL STRYK *Diss. de hypotheca tacita in feudis*
Germaniae. Halae 1707. quae vero in *Operum omnium*
 STRYKII collectione obuia non est, IO. GOTTL. SIEGEL
an hypotheca tacita in feudo debito feudali contrahatur.

Lipf.

Lips. 1736. G. L. BOEHMERI Pr. *de cessione hypothecae feudalis absque domini consensu valida* Goet. 1758. quae et EIVS *observationibus iuris feudalis* num. XIII. inserta. IVST. HENR. MYLII *Diss. de oppignoratione vasallorum & instrumentorum feudalium* Lips. 1744. HERMANNI BECKERI *Comm. iur. feud. de traditione feudorum in pignus secundum placita iuris communis per Germaniam obtinentis et speciatim Mecklenburgici*. Buetzouii 1767. Quod vero attinet reliqua scripta quae, praeter scripta doctrinam de refusione debitorum feudalium solutorum concernentia, de quibus §. sequente agendum, specialia argumenta doctrinae de debitis feudalibus illustrant, talia sunt: AD. BALTH. WERNHER *Diss. de impensis nuptialibus ex allodio petendis*. Alt. 1704. HENR. HILDEBRAND *Diss. de excussione allodii ante feudum*. Alt. 1712. GEBH. CHRIST. BASTINELLER Pr. *Num ea, quae ad discendam ab ultimo vasallo eiusue liberis artem saltatoriam iam erogata, aut adhuc eroganda sunt, tamquam aliud quoddam debitum feudis adeo cohaereat, ut successor feudalis ad eius refusionem in subsidium obstrictus sit?* Vit. 1730. CHRIST. LVDOVICI CRELLII *Diss. de vasallo ad impensas in funus decessoris faciendas in subsidium obligato*. Vitemb. 1737. IO. WILH. DIETMARI Pr. *de successoribus in feudis legalibus ad agnoscenda debita a praedeceptoribus contracta non obligatis*. Ienae 1754. IO. AVG. HELLFELDT *Diss. de iure creditorum allodialium intuitu feudi & concursus feudalis*. Ienae 1755. EIVSDEM *Diss. de iure*

iure creditorum vasalli in percipienda ex fructibus feudi solutione. Ibid. 1762. CAROL. AVG. SALTZMANNI Diss. sub titulo: *residuum feudi pretium debitum feudale.* Lipsiae 1765. Qui legit haec scripta, eaque comparat cum scriptis praeteriti seculi, statim perspiciet, per ea doctrinam de debitis feudalibus insignia coepisse incrementa. Ad haec enim praesertim referri debet, si doctrinae generatim satis excultae specialia argumenta sigillatim & ex instituto pertractantur.

§. VI.

FATA DOCTRINAE DE REFUSIONE DEBITORVM
FEVDALIVM SOLVTORVM.

Haec sufficiant de fatis doctrinae de debitis feudalibus in genere. Quod speciatim attinet fata doctrinae de refusione debitorum feudalium solutorum, nemo, quantum mihi quidem constat, ex instituto hanc doctrinam, in toto suo ambitu consideratam, pertractavit: sed potius, quae de hac refusione scripta disputataque sunt, concernunt tantum vnam alteramue huc pertinentem quaestionem, praesertim ius heredum allodialium defuncti vasalli possessoris, repetendi debita feudalia ab eo soluta a praesenti feudi possessore, sicque partem quandam huius doctrinae. Quae enim de eo casu, quo debitorum allodialium a defuncto vasallo contractorum, a feudi possessore vero solutorum, refusionem soluens petit ab heredibus allodialibus vasalli, disputant DD. veluti CARPZOVIUS P. 2. *Const.* 46. *Dec.* 2. ad doctrinam de refusione debitorum feudalium solutorum plane referri nequeunt.

B

queunt.

queunt. Interim iam vertente sec. XVI. huius aevi Feudistae disputare coeperunt de refusione debitorum feudalium solutorum, prout patet ex IACOBI THOMINGII *Decisionibus* a. 1579. primum editis, qui *Dec. 27. num. 33. seqq.* filiabus vasalli conditionem concedit contra vasallum, si tutores quid aeris alieni occasione feudi contracti soluerint. Nec minus ANDREAS RAVCHBAR in prima vice a. 1599. editis *Quaestionibus iuris P. 1. Quaest. 44. n. 10.* refusionem debitorum feudalium consensuatorum, ab allodialibus heredibus solutorum, a feudi possessore faciendam esse statuit, refutatus a STRVVIO in *Syntagmate iuris feudalis Cap. XIV. §. XXIV. num. 2.* Porro ICti Sec. XVII. non plane intactam reliquerunt hanc doctrinam, licet nemo ex instituto eam tractauerit. Obuenit in BRVNNEMANNI *Decisionibus* Decisio CXXVII. in qua negat filii, qui ex bonis suis feudum a debitis paternis liberavit, heredibus allodialibus, competerere regressum contra successorem feudi. MEVIUS in *Decisionibus P. V. Dec. 55.* disquirat: heredes vasalli soluta ab ipso feudi causa debita, quando a successore reperent: contra quem disputat PLESMANN *l. c. cap. 2. §. 19. 20. 21.* vestigia eius vero premit KRESSIVS *l. c. §. 6.* GEORG. ADAM STRVVIVS, praeterea quod, ut dictum, disputet contra RAVCHBARVM, et hanc l. c. tractat quaestionem: an vasallus soluta debita, pro quibus feudum oppignoratum, ab heredibus antecessoris allodialibus reperere possit? Nec desunt inter ICtos, qui sub initio sec. nostri floruerunt, qui praeter eos, quorum mentio iam facta, in scri-

scriptis suis quaedam, quae huc pertinent, annotarunt. In
 LYNCKERI *Decisionibus* obveniunt binae decisiones quae
 huc faciunt, nimirum *Dec. 345. & 1073.* IO. HENR. BER-
 GERI *Supplementa ad Electa discep. for.* P. 2. pag. 788-
 sqq. sistunt diuersa iudicata refusionem debitorum feudalium
 solutorum concernentia CASPAR HORNIVS in *De-
 cade Obseru. feud. Cap. IX.* disquiric: an si possessor feudi
 soluerit debita propter comparisonem feudi contracta, nec
 non residuum pretii quo feudum emptum, successor feudalis
 heredibus allodialibus ea propter satisfacere teneatur? affir-
 matiuè respondens, & sententiam suam praeiudiciis compro-
 bans. Praesertim vero nouissimi iuris clientelaris scriptores
 omnem operam & industriam collocarunt, in magis perpo-
 lienda hac doctrina. Nonsolum enim BENEDICTVS BRE-
 MERVS, Eques Bremensis, a. 1741. Goettingae edidit eru-
 ditum specimen inaugurale sub titulo: *Problema iuris feu-
 dalis, virum debita feudalia a vasallo soluta heres allodii a
 successore in feudo repetere queat*, in quo ex instituto praeci-
 pua theorae de refusione debitorum feudalium partem
 vberiori calamo, ac antea a quouis factum, explicauit, &
 contra heredes allodiales disputauit: sed & IO. AVG. HEL-
 FELDIVS in Progr. *de herede allodiali debita feudalia a va-
 sallo soluta repetente* a. 1755. Ienae edito, primas lineas hu-
 ius theorae duxit, dolendum vero nondum licuisse EI telam
 coeptam pertexere. His iungendi sunt FRID. ESAIAS
 PUFFENDORFIVS in *Obseru. iur. P. 1. obs. 242. & P. 3.
 obs. 137.* DAV. GEORG. STRVBEN in *den rechtlichen*

Bedenken Tom. 2. Resp. I. §. vlt IO. GEORG. ESTOR
in Diss. sub titulo: *Meletemata de scite separandis ab allodio
rebus feudalibus* §. 37. & CAR. AVG. SALTZMANN-
NVS l. c. §. XV.

§. VII.

INSTITVTI RATIO ET ORDO DICENDORVM.

Quodsi nunc, quae ab aliis de refusione debitorum feudalium solutorum, praesertim de iure heredum allodialium debita feudalia a vasallo soluta repetendi, disputata sunt, in summam contraho, in duas diuersas sententias abeunt iuris feudalis interpretes. Alii enim negant simpliciter locum habere debitorum feudalium solutorum refusionem, praesertim heredibus allodialibus denegant ius soluta debita feudalia repetendi. Alii magis fauent refusioni debitorum feudalium solutorum, & praesertim heredibus allodialibus eam vrgentibus magis fauent, pro casuum diuersitate eam vel admittentes, vel reiicientes. Ast hi inter se non conueniunt, in quibus casibus refusio locum habeat, in quibus vero ea non admittenda. Me quod attinet, in castris eorum milito, qui distinguendo inter diuersos casus, mox admittunt, mox reiiciunt, refusionem debitorum feudalium solutorum, in ipsis casibus distinguendis vero recedo ab iis, qui mecum distinguendo bene docent. Ex mea sententia enim, si quaeritur de refusione debitorum feudalium solutorum, casus, quo heredes allodiales soluentis vasalli, petunt debiti feudalis a vasallo, cuius heredes sunt, soluti refusionem, distinguen-

guendus est a reliquis casibus, in quibus, vel heredes al-
 lodiales defuncti vasalli qui soluerunt debita feudalia defuncti
 vasalli; vel ipse praefens possessor feudi; vel futuri feudi
 possessores, solutorum debitorum feudalium refusionem pe-
 tunt. Hinc, praemissis iis quae in genere de refusione de-
 bitorum feudalium solutorum praemittenda sunt CAP. II.,
 de primo casu CAP. III. & de reliquis casibus CAP. IV.
 in specie agendum.

C A P V T I I.

DE REFUSIONE DEBITORVM FEVDALIVM SOLVTORVM IN GENERE.

§. VIII.

ORDO DICENDORVM.

Non ideo, vt hic quid sit debitum feudale, & quotu-
 plex illud sit: multo minus ideo, vt, quid sub refusione
 debitorum feudalium solutorum intelligam, explicari possit,
 in genere quaedam de refusione debitorum feudalium solu-
 torum praemittenda esse censeo; cum sic peccarem contra
 regulas in dissertationibus conscribendis obseruandas. Po-
 tius hic generalia principia praemittenda esse censeo, quibus
 sequens tractatio innititur, indeque ante omnia generatim
 definiendum, quando repetitio debitorum feudalium soluto-
 rum locum habeat, tumque determinandum in genere,
 qui

qui casus hic a se inuicem distinguendi sint, quos vero, licet ab aliis distingui soleant, a se inuicem diuungi nil interest & refert. Tum enim inoffenso pede ad specialiora fieri potest progressus.

§. IX.

PRINCIPIVM GENERALE DE REFUSIONE DEBITORVM
FEVDALIVM AB IP SO DEBITORE SOLVTORVM.

Qui soluit debitum, quod verum debitum est, vel is est, qui ad illud soluendum obligatus est, vel tertius, qui ad illud debitum, quod sua solutione extinguit, soluendum, obligatus non est. Cum vterque casus obueneri possit, si quaestio est de refusione debitorum feudaliu solutorum, de vtroque generale principium praemittendum. Quod itaque attinet priorem casum, in quo quis soluit verum debitum, ad quod soluendum ipse obligatus est, in regula nunquam repeti posse id, quod solutum est, concedo. Ratio specialis itaque adesse debet, quoties vel soluens ipse, vel eius heres, repetere vult, quod solutum est ad extinguendum verum debitum, *qualis adest, si alius, a quo refusio debiti soluti exigitur, cum eius, qui refusionem urget, damno locupletior est: e contra vero cessat toties, quoties nemo adest, qui inde, quod debitum solutum sit, cum damno alterius factus est locupletior.* Hoc euidentissimum principium, tamquam axioma, sine vltiori demonstratione pro vero adsumi posse, confido, & quemlibet etiam eius ampliacionem absque vltiori demonstratione admissurum esse spero,

nimi.

nimirum, si eum a quo exigitur refusio debiti soluti, cum damno eius, qui debitum solutum repetit, locupletiore esse constat, nil interesse, siue per versionem in rem alterius, siue per negotiorum gestionem, siue quocunque alio modo factum sit, hanc adesse causarum figuram, sub qua is a quo refusio exigitur, cum damno eius, qui eam urget, locupletior est. Sufficiens enim adest ad refusionem petendam fundamentum, si modo is cum nostro damno est locupletior, a quo fit repetitio soluti debiti. Vnde nec admitti potest, cessante vel versione in rem alterius, vel negotiorum gestione, cessare omne fundamentum, ex quo refusio debitorum feudaliū solutorum peti potest. Quodsi nunc ad debita feudalia soluta ab eo, qui ad ea soluenda obligatus est, quae dicta sunt, applicantur, hoc prodit principium generale: Si debitum feudale ab eo solutum, qui ad illud soluendum obligatus est, toties refusio eius locum habet, quoties adest, qui inde, quod solutum sit, cum damno alterius locupletior est; licet nec versio in feudum facta sit, nec dici possit eius negotia gesta esse, a quo refusio facienda. E contra: si sub dicta hypothese dici nequit adeste, qui cum damno solventis, vel heredum eius, locupletior est, cessat in totum refusio debiti feudalis soluti.

§. X.

RESOLVTIO DVBIII.

Praeuideo dubium contra hanc thesin, quod, antequam ulterius progredior, resoluendum. Instas, impossibile esse, fieri

fieri aliquem cum soluentis damno lucupletiozem, si soluentis debitum est, ipse ille qui debet, quippe qui non nisi suum commodum promouet, secundum illam Germanorum paroemiam: *Wer Schulden bezahlet, bessert sein Gut*, sicque hic concipi non posse damnum a parte soluentis. Speciem habet, fateor, hoc dubium: ast euanescit statim, si perpendis, non semper eum qui debet & soluit, esse talem qui ita debet, ut praeter eum non adsit alius, qui debitor fieret, nisi solutione exstingueretur debitum: id quod toties contingit, quoties per solutionem aeris alieni bonis autis inhaerentis, ea a praesente possessore liberantur ab hoc onere. In hoc casu enim soluens quidem conditionem suam reddit eatenus meliorem, quod ab incommodis liberetur quae premunt debitorem, veluti a solutione vsurarum: ast, cum bona auita non sint sua, sed totius familiae bona, reuera pro aliis soluit, & post eius mortem is qui possidet auita sic liberata bona, ideo locupletior est, quoniam patrimonium suum nunc non diminuitur per solutionem debiti ab antecessore iam extincti. Quod vero soluens hic damnum sentiat, inde patet, quoniam soluendo diminuit suum patrimonium, nec tamen debitum tale est, ad quod soluendum tantum & solus obligatus erat. Habes itaque in hoc casu alterum, qui, licet soluens soluat quod ipse debet, tamen cum damno soluentis lucupletior fit. Si plures casus desideras, ingenue fateor, me plures allegare non posse, nec opus est hoc fieri posse. Dubium enim resolutum est, si & non nisi dictus casus concipi potest, in quo, licet soluat ipse debitor quod debet,

debet, tamen adest alter, qui ex hac solutione fit locupletior cum damno soluentis.

§. XI.

VLTERIOR RESOLVTIO DVBI.

Ast videtur me incidere in scyllam, dum vitare volo charybdim. Si enim praesens possessor bonorum auctorum, ea a dedebito iis inhaerente liberauit, ne natam quidem dici posse successoris obligationem ad id soluendum videtur, sicque, cum nec in rem versio, nec negotiorum gestio hic concipi possit, quoad successorem in bona auita, & in eo casu quem allegavi, vt appareat, casum, quo, licet debitum ab ipso debitore solutum, alius tamen cum damno eius fiat locupletior, esse dabilem, dici non posse successorem in bona auita cum damno alterius locupletiozem esse. Sed salua res est. Distinguendum enim inter obligationem ad debitum quod solutione extinctum soluendum, & obligationem ad restituendum debitum quod solutum est. Debitum solutum quod attinet, ad illud iterum soluendum successorem per successionem in bona auita obligatum fieri non posse, per se patet, sicque obligationem successoris ad id soluendum ne natam quidem esse, certum est. Vnde etiam concedo, dici non posse, soluentem quoad debitum solutum in rem praesentis possessoris bonorum auctorum aliquid vertisse, vel negotiorum eius gessisse, dum solutione debitorum bonis auitis inhaerentium ea ab hoc onere liberauit. Nego vero inde sequi, successorem nunquam cum damno aliorum inde locupletior

C

ple-

pletiolem fieri, quod antecessor fuluerit talia debita. Et
 citra casum versionis in rem alterius enim, vt &, licet ne-
 gotia alterius gesta esse dici nequeat, tamen fieri potest, esse
 aliquem cum damno alterius locupletiolem. (§. VIII.). Vnde
 quod atrinet obligationem restituendi quod solutum est, ea
 tamen oriri potest per successionem in bona auita, quae per
 solutionem ab antecessore factam ab aere alieno iis inhaerente
 iam liberata sunt, modo probari possit possessorem, licet nec
 versio in rem suam facta, nec negotium eius, soluendo de-
 bitum, gestum sit, alio modo locupletiolem esse cum da-
 mno aliorum. Semper enim hoc fieri, nec ego defendo.
 Ast nunquam hoc fieri, admittere nequeo, & dari tales ca-
 sus in quibus manifestum est hoc fieri, ex infra dicendis cla-
 rius patebit.

§. XII.

DE REFVSIONE DEBITORVM A TERTIO SOLVTORVM.

Sufficiant haec de primo casu, in quo solutio ab ipso
 eo, qui debet, facta (§. IX.). Si tertius soluit verum debi-
 tum alienum, aliter res se habet. *Hic enim a debitore re-
 petere potest, quod ita soluit pro eo, vt cum liberauerit a
 vero debito, nisi animo donandi facta sit solutio.* Ita solu-
 entem tertium eadem sua solutione efficere debitorem liberatum
 fieri locupletiolem, in aprico iacet; prout etiam, id fieri
 cum damno soluentis. per se patet. Licet vero DD. varios
 recensere soleant casus, in quibus cessat repetitio, praeter
 eum, quo animo donandi solutio facta, de quibus consulen-
 di

da sunt specialia scripta de hoc argumento, veluti HERTII
 Diss. de solutione pro alio facta Sect. II. §. VII. & CAROCII
 Diss. de solutione a tertio facta §. XVII.: attamen si, prout
 hic factum, determinatur solutio a tertio facta, nimirum
 eam ita factam esse, vt debitor a vero debito liberatus sit,
 sed absque animo donandi, exceptiones, quas DD. fingunt,
 in fumum abeunt, & nec tum, si pro inuito & contradi-
 cente debitore solutio a tertio facta, cessat repetitio per l. 53.
 ff. de solutionibus & liber. Non opus esse itaque iudico,
 me has exceptiones sigillatim expendere & sub examen vo-
 care, contentus hic tantum inquirere, quid iustum sit, si is,
 qui soluit, obligatus quidem, aut non nisi in subsidium, &
 tamen ab eo, debitore principali nondum excusso, solutio
 facta, neglecta exceptione excussionis, cui non renunciauit.
 Hanc solutionem, pro solutione a tertio facta, habendam
 non esse censeo, cum hic is ipse, qui debet, soluat, sicque
 hic casus potius ex principio §. IX. obuius diiudicandus, si
 quaeritur, an in eo locum habeat refusus debiti soluti. Haec
 si applico ad solutionem debitorum feudaliu a tertio factam,
*repetitionem debitorum feudaliu, absque animo donandi
 a tertio solutorum, locum habere, non possum non defendere:
 aut huc referendum non esse casum, quo debitum feudale
 subsidiarium soluitur, allodio nondum excusso, a feudi pos-
 sessore, qui exceptione excussionis heredum allodialium non
 est usus.*

§. XIII.

PRINCIPIVM GENERALE DE CASIBVS IN DOCTRINA
DE REFVSIONE DEBIT. FEVD. SOLVT. A SE INVICEM
DISTINGVENDIS, VEL NON.

Ex dictis nunc definiendum, quomodo casus, si quaeritur de refusione debitorum feudalium solutorum, a se inuicem distinguendi sint, & quos distingui interfit & referat, quos vero distingui nihil interfit. *Quoties enim casus, qui in doctrina de refusione debitorum feudalium solutorum a se inuicem distinguuntur, in eo differunt, quod vel 1) in vno soluens seu eius heres, fiat pauperior, & alius cum danno soluentis seu heredis eius locupletior, in altero vero non; vel 2) in vno casu ipse debitor soluat, in altero vero tertius: toties eos a se inuicem distingui interest & refert omnino. E contra, si casus qui a se inuicem distinguuntur tales non sunt, eos a se inuicem distingui non releuat.* Secundum hoc principium generale itaque nunc definiendum est, qui casus a se inuicem distinguendi non sunt, licet ab aliis distingui soleant, in doctrina de refusione debitorum feudalium solutorum.

§. XIV.

PRIMA INVUTILIS DISTINCTIO.

Ad casus qui distinguendi non sunt in doctrina de refusione debitorum feudalium solutorum, refero I. *an vassallus, qui soluit debitum feudale ab antecessore suo contractum, cuius refusio in quaestione est, sit heres eius qui id debitum contra-*

contraxit, vel non. Licet enim videatur, si is qui soluit debitum feudale est heres eius qui illud debitum contraxit, eum tamquam heredem ad hoc debitum defuncti soluendum obligatum fuisse, hincque suum, non alienum, negotium gessisse, sicque nec ipsum soluentem refusionem petere posse, nec alium eius nomine, veluti heredem eius allodialem: aliter vero rem se habere, si soluens non est heres eius qui contraxit debitum solutione extinctum. At enim vero cum falsum sit, & in Diss. sub Praesidio DN. PRAESIDIS defensa, *de successore ex pacto & providentia maiorum ad facta ultimi defuncti.*, licet eius heres sit, praestanda non obligato Cap. III. Sec. I. satis probatum, successorem feudalem, licet simul heres sit, ideo ad facta defuncti intuitu feudi praestanda non magis obligatum esse, quam eum, qui tantum in feudo succedit, ex dictis non sequitur, in doctrina de refusione debitorum feudalium solutorum, distinguendum esse inter soluentem debita feudalia, qui simul eius, qui ea contraxit, heres est, & qui eius heres non est. Dicendum itaque potius, sic distingui non releuare. Sit enim soluens eius, qui debitum illud feudale, quod solum est, contraxit, heres, siue non: aequè possibile tamen est, adesse in vtroque casu, facta solutione, talem, qui ex hac solutione cum damno alterius locupletior est, quam non: prout etiam hic in vno casu soluere eum, qui ipse debet, in altero vero tertium, defendi nequit, sed potius in vtroque casu soluens, tanquam vasallus possessor, is est qui ipse debet id quod soluit. Quae cum ita sint, vi principii generalis

ralis (§. XIII.) hi casus non sunt distinguendi. Quodsi vero in genere distingui nil interest, an soluens sit primi debitoris successor in feudo & heres simul, an non, nec releuat in primo casu cum PUFFENDORFIO l. c. (§. VI.) & HELLFELDIO in *Progr.* §. VI. cit. iterum distingui, an primi debitoris heres, sit eius heres *solitarius*, an *non solus, sed simul cum aliis, in feudo successit*, & an *tum quilibet successor suam hereditariorum debitorum partem in se receperit*, an *non*; dum nimirum vnus, data ceteris certa pecuniae summa, solus in feudo successit & debitor soluit feudo inhaerentia. Si enim, prout hic, in genere quaeritur de refusione debitorum feudaliū solutorum, an nimirum locum habeat, vel non, hi diuersi casus ita non differunt, vt differentia quae inter eos est influat in eorum decisionem.

§. XV.

SECUNDA INUTILIS DISTINCTIO.

Porro II. ad casus, in doctrina de refusione debitorum feudaliū solutorum non distinguendos, pertinet, *si distinguitur inter solutionem debitorum feudaliū, quae facta est ex fructibus feudi, & quae ex aliis vasalli bonis facta* Fructus feudi non habere qualitatem feudalem, sed pertinere ad vasalli eos percipientis allodium, vix opus est, vt moneam. Quid itaque, quaeſo interest & refert quoad refusionem debitorum feudaliū solutorum; an solutio eorum facta sit ex ea parte allodii quae consistit in feudi fructibus, an vero ex alia eius parte. Sufficit in vtroque casu ex allodio

dio

dio soluta esse debita feudalia, & hoc posito in utroque casu
 possibile esse, per hanc solutionem alium cum soluentis
 damno locupletiozem esse, vel non esse, nec dici posse in
 vno casu soluisse eum ipsum qui debet, in altero vero ter-
 tium, hincque vi principii generalis (§. XIII.) hos casus a
 se inuicem distingui non releuare. At instas, vasallus pos-
 sessor obligatus est ad soluenda debita feudalia ex feudi fru-
 ctibus. Recte. Nonne vero aequè obligatus est ex reli-
 quo allodio soluendi debita feudalia? Quis defendere
 potest eum magis obligatum esse ad soluendum debita feu-
 dalia ex fructibus feudi, quam ex reliquo allodio, vel prin-
 cipaliter ex fructibus, & non nisi in subsidium ex aliis suis
 bonis. Hoc si defendi posset, speciem haberet aliquam ita
 distinguendum esse, sicque, cum id defendi nequeat, ne
 quidem speciem habet hanc distinctionem esse attendendam.
 At enim vero cum hac distinctione non confundenda est ea,
 qua vitur *MEVIVS P. V. Dec. 55.* distinguens inter eum
 casum quo soluens debitum feudale de suo soluit, & quo
 illud ex ipso feudo seu iis mediis quae ad feudum pertine-
 bant, soluit. Differre hanc Meuianam distinctionem ab ea
 quam hic impugno, per se patet, & eam magni momenti
 esse, ex infra dicendis patebit. E contra, cum *ICris Lip-
 sientibus apud BERGERVM l. c. (§. VI.)* distinguere in-
 ter eum casum, quo soluens debitum feudale soluit ex suo,
 & quo solutionis causa aes alienum contraxit, aequè inutile
 est, ac si inter solutionem ex feudi fructibus, & ex aliis
 vasalli bonis factam, distinguitur.

§. XVI.

§. XVI.

TERTIA INVILIS DISTINCTIO.

Male me iudice distinguunt III. qui, *an sponte solutum sit debitum feudale a vasallo, an vero soluerit iudicis sententia iussus, attendunt, & pro hac differentia refusionem debitorum feudalium solutorum vel admittunt, vel reiiciunt.* Cum enim, si adest, facta ab eo qui debet debiti feudalis solutione, qui inde locupletior est cum solventis eiusue heredum damno, refusio debiti soluti locum habeat: si vero talis deest, non (§. IX.). Talem vero adesse, vel non adesse, inde non dependeat, an solutio sponte facta sit, an vero solvens iudicis sententia iussus soluerit, ita distingui non releuare in aprico iacet, (§. XIII.) Interim tamen placuit ESTORI in *meletemat. de scite separandis ab allodio rebus feudalibus* §. 85. ita distinguere, & in priori casu ante XXX. annos, a solutionis die numeratos, admittere, post eos vero denegare repetitionem: in posteriori casu vero eam indistincte admittere.

§. XVII.

QUARTA INVILIS DISTINCTIO.

Ad casus quos distingui non releuat IV. referri posse defendo, *casum quo debitum feudale solutum est debitum feudale consensuatum, per cuius solutionem reluitio pertinentiarum feudalium facta, & casum quo aliud debitum feudale consensuatum per solutionem extinctum: ita ut in priori casu iterum distinguendum, an vasallus in ipsa relatione de-*
clara.

*clarauerit, quod ea, quae reluit, non iure dominii, sed
 crediti saltem possidere ac iura cessa duntaxat acquirere velit;
 an vero reuisionem absque huiusmodi declaratione fecerit.*
 Licet enim videatur, in priori casu tum quidem, si soluens
 declarauit, quod per reuisionem pertinentiarum oppigno-
 ratarum iura crediti duntaxat acquirere velit, reuisionem
 locum habere, caeterum vero hanc repetitionem cessare:
 hoc tamen defendi nequit ideo, quoniam, tam in eo casu
 quo solum debitum consensuatum, per cuius solutionem
 reuicio oppignoratarum pertinentiarum feudi facta, cum de-
 claratione soluentis, quod duntaxat iura cessa acquirere velit,
 quam in reliquis casibus, fieri potest, alium fieri per hanc
 solutionem cum damno soluentis locupletiolem, sicque in
 utroque reuisionis fundamentum adesse (§. IX. & XIII.). Non
 itaque assentire possum PLESMANNO, qui in supra §. IV.
 citata dissertatione §. XVI. seq. ita distinguit, & praesertim
 in casu reuisionis pertinentiarum ideo inter casum, quo va-
 fallus animum suum declarauit, quod ea quae reluit, non
 iure dominii, sed iure crediti saltem possidere ac iura cessa
 duntaxat acquirere velit, & quo reuisionem absque hac de-
 claratione fecit, eo effectu distinguit, quod in primo casu
 heredes allodiales reuientis solutam pecuniam a feudi posses-
 sore repetere possint, quoniam per declarationem in eo fa-
 ctam impediatur consolidatio eorum, quae reluuntur, cum
 feudo, in posteriori casu vero, propter cessantem hanc de-
 clarationem, omnino consolidatio cum feudo fiat. Resolu-
 tio quaestionis, an reuicio debitorum feudalium solutorum
 locum

D

locum

locum habeat, vel locum non habeat, enim non inde dependet, an ex facta solutione oriatur consolidatio cum feudo, an vero non: sed secundum principia §. IX. & XII. obuia fieri debet. Secundum haec principia vero, aequè bene consolidatione facta, ac ea non facta, casus existere potest, quo refusio facienda.

§. XVIII.

TRANSITVS AD SEQUENTIA.

Sufficiant haec casibus in doctrina de refusione debitorum feudalium solutorum ex mea sententia a se inuicem non distinguendis. Licet vero hi casus, non sint ii casus, qui a se inuicem distinguendi, alii tamen dantur casus, qui a se inuicem distinguendi sunt, & hic etiam verum est, qui bene distinguit, bene docet. Vt enim taceam inter feuda ex pacto & prouidentia maiorum, & hereditaria feuda, hic distinguendum esse, sicque ante omnia monendum, me non nisi de prioribus loqui, si feudorum hereditariorum expressa mentio non fit: praesertim ita, prout §. VII. monui, distinguendum est; id quod ex nunc dicendis patebit, simulque vltiores distinctiones suis locis allegandae & applicandae erunt.

CAPVT

tale, neutiquam vero ad debita feudalia mere legalia referri potest, sed potius ad debita contracta. Debita feudalia mere legalia iterum subdividenda esse non censeo: sed potius quoad ea semper idem iustum est, in casu quo a defuncto vasallo soluta sunt, eorumque refusionem petunt eius heredes allodiales. At debita feudalia contracta in hoc respectu non eiusdem qualitatis sunt, tum quoad ea iterum distinguendum a quo sint contracta. Nimirum ex hoc fundamento triplicis generis sunt, dum vel *primò acquirenti*; vel *feudi possessori a quo per solutionem extincta sunt*; vel *intermedio cuidam possessori* originem debent. Secundum hanc differentiam debitorum feudalium solutorum nunc definiendum, an & quando refusio eorum heredibus allodialibus soluentis fieri debeat.

§. XX.

DE REFUSIONE DEBITORVM FEVDALIVM
MERE LEGALIVM.

Si debitum feudale a vasallo solutum, cuius refusionem urgent heredes eius allodiales, est debitum mere legale, veluti, si heredes vasalli allodiales repetere vellent alimenta a vasallo praestita incapacibus ad successionem feudalem; vel impensas in funus defuncti vasalli factas, facile defini potest quid iustum sit. Cerrissimum enim est, debitum feudale mere legale omne esse onus quoddam, quod non nisi quoad praesentem vasallum possessorum feudo inhaeret, quippe qui solus obligatus est ad id praestandum, sicque debitum

bitum feudale mere legale nunquam tale est, de quo dici potest eo soluto ab antecessore, & a vasallo possessore non restituito heredibus soluentis allodialibus, feudi successorem cum eorum damno esse locupletiozem. Nec minus in aprico iacet possessorem feudi qui tale debitum soluit, esse illum ipsum qui debet, sicque hic ipsum debitorem soluere, non tertium qui soluit pro alio. Hinc vi princ. general. (§. IX. & XII.) heredes allodiales soluentis debitum feudale legale, refusionem eius petentes, omni iuris fundamento esse destitutos, & simpliciter cessare refusionem debitorum feudalium huius generis quoad heredes allodiales eius a quo soluta sunt, patet. Cum itaque hic omnia redeant ad veritatem principii, ex quo probatio potissimum desumta, quod nimirum debitum feudale legale sit tale onus feudi, quod non nisi quoad praesentem vasallum possessorem feudo incumbit, sicque species debiti feudalis respectiui, de eius veritate quilibet facile se convincere potest, qui perpendit rationem, cur huius generis debita feudo inhaereant, esse commodum quod ex fructuum feudi perceptione vasallus possessor habet. Quae ratio, cum quadret tantum quoad praesentem feudi possessorem, nec alium quam eum, ad talia debita soluenda obligatum esse, defendo. Sic e.g. ex nulla alia ratione inhabilibus ad successionem debentur alimenta ex feudo, quam quoniam fructus feudi lucratur feudi possessor, qui vel plane non, vel non solus, eos perciperet si inhabilis ad successionem habilis esset.

§. XXI.

§. XXI.

DE REFUSIONE DEBITORVM FEVDALIVM SOLVTORVM
CONTRACTORVM 1) A PRIMO ACQUIRENTE.

Mitto debita feudalia mere legalia; cum hic omnia per se clara, & me conuerto ad debita feudalia contracta l. *ea, quae primo acquirenti originem debent* (§. XIX. quorsum refero 1) residuum pretii quo feudum emptum; 2) pecuniam ad feudum emendum mutuo acceptam; 3) legitimam ex feudo nouo filiabus praestandam; 4) debita a primo acquirente post acquisitionem feudi contracta, pro quibus feudum oppignoratum est. Quodsi nunc ponis, vassallum possessorem vnum alterumue horum debitorum soluisse, feudumque ab iis liberasse, tum soluisse debitum qui ad illud solvendum obligatus erat, certum est, sicque secundum regulam (§. IX.) hic cessare deberet omnis refusio, & nec heredes soluentis allodiales repetere possent debitum a defuncto vassallo possessore, cuius heredes sunt, solutum. Subscriberem itaque huic sententiae, nisi manifestum esset, in hoc casu exceptionem a regula supra (§. cit.) admissam locum habere. Cum enim certum sit praesentem possessorem, vno alteroue tali debito, de quo loquor, soluto, per successionem in bona feudalia plus adquisuisse, quam a primo acquirente ei relictum, & haberet, si talium debitorum solutio facta non esset, eum esse locupletiozem, quam esset, si debita haec feudo adhuc inhaerent, nemo negabit. Quod vero locupletior sit cum damno aliorum, & quidem in hoc casu cum damno heredum allodialium eius, a quo solutio facta,

facta, toties verum est, quoties soluens ex suo soluendo feudum a debito tali liberavit. Si itaque verum est principium, roties refusionem debitorum feudalium solutorum locum habere, quoties adest, qui inde, quod soluta sint, locupletior est cum alterius damno (§. cit.), neminem mihi assensum denegaturum esse spero, si defendo: *heredibus allodialibus defuncti feudi possessoris ius competere, repetendi ex eius allodio soluta debita feudalia contracta quae a primo acquirente originem ducunt, seu ab eo contracta sunt, a vasallo possessore qui vi descenditiae a primo acquirente feudum per successionem acquisivit.* Ast, cum dictae rationes cessent, si 1) quod tamen rarissimum, *defunctus non ex allodio seu in genere ex suo, sed, ut loquitur MEVIUS P. V. Dec. 55., ex feudo seu iis mediis quae ad feudum pertinebant, soluit;* 2) *feudum ad dominum iure aperturae reuersum & nunc penes eum est;* 3) *vasallus possessor feudum non vi descenditiae a primo acquirente acquisivit, in his casibus heredibus allodialibus non competit ius repetendi debita feudalia a defuncto vasallo possessore, cuius heredes allodiales sunt, soluta.*

§. XXII.

2) AB IPSO SOLVENTE.

Sequuntur II. *debita feudalia contracta, quae ab ipso illo vasallo, qui ea soluendo feudum iterum ab iis liberavit, antea contracta erant.* Si nunc oritur quaestio: an heredes eius allodiales repetere possint debita haec feudalia a defuncto

functo vasallo, cuius heredes alodiales sunt, soluta, & a quo ea repetere possint? iterum certissimum est, solutionem hic factam esse ab ipso debitore, non a tertio qui pro alio soluit. Cum itaque in hoc casu cesset in regula refusio debiti feudalis soluti (§. IX.) & casum, in quo locum habet exceptio, hic concipi non posse videatur, omnino hic regulae inhaerendum esse, nec dari casum exceptum, cum magna specie defendi posset. Me iudice vero simpliciter defendi nequit, cessare in hoc casu in totum refusionem debiti feudalis soluti. Distinguendum potius, a solutione extinctum debitum, ex adhuc existente versione, vel in ipsius feudi, vel in successorum feudalium, utilitatem ortum, an non. *In priori casu heredes allodiales solventis, licet solvens ipse contraxerit debitum solutum, repetere possunt, quod solutum, & quidem, si versio in ipsum feudum facta, a quolibet possessore feudi, siue sit vasallus, siue dominus ipse: si vero versio non nisi in utilitatem successoris feudalis facta, non nisi ab eo feudi possessore, cuius utilitati inde prospectum est.* In hoc casu enim fundamentum refusionis debitorum feudalium, in casu quo ab ipso eo, qui debet, solutio facta (§. IX.), adesse, per se patet. *At in posteriori casu contrarium defendendum, in eoque cessat in totum refusio debiti feudalis soluti, nec possunt heredes allodiales repetere quod solutum, quoniam in eo cessat fundamentum refusionis debitorum feudalium solutorum in casu tali, quo is ipse qui debet, soluit debitum (§. cit.).* Pone e. g. vasallum possessorem habere feudum meliorandi exoptatam occasionem, att
pecu-

pecunia impendenda de praesenti esse destitutum. Contra-
hit itaque aes alienum, & dum pecuniam mutuo acceptam
vertit in feudum, illud onerat debito feudali contracto.
Solvit tamen ex post hoc debitum contractum ipse, & mo-
ritur relictis filiabus heredibus allodialibus, agnatus vero
succedit in feudum. Nonne hic agnatus est cum damno
filiarum defuncti vasalli locupletior? Nonne itaque iniu-
stum esset filiabus denegare repetitionem debiti a defuncto
patre soluti, licet ipse contraxerit? Ast pone contraxisse
defunctum vasallum debitum feudale per quod nulla in feu-
dum versio facta, ab eo tamen ante mortem debitum hoc
expunctum esse, ex quo fundamento repetere vellent filiae
hoc debitum solutum? Nullo modo tum dici potest agna-
tum succedentem esse cum earum damno locupletio-
rem, cum nec in eius utilitatem versio facta, nec negotiorum ge-
stio hic concipi possit, nec denique aliud fundamentum ad-
est, ex quo defendi potest agnatum, qui nunc possidet, lo-
cupletio-rem esse, multo minus talem esse cum damno filia-
rum.

§. XXIII.

3) AB INTERMEDIO QUODAM POSSESSORE.

Quod attinet III.) debita nec a primo acquirente contra-
cta, nec ab ipso illo vasallo, qui eorum solutione feudum ite-
rum liberavit ab hoc onere, sed ab intermedio quodam feudi
possessore: si ea a defuncto vasallo, cuius heredes allodiales
repetere volunt, soluta sunt, circa eorum refusionem dictis
E here.

heredibus allodialibus faciendam idem iustum est, quod in casu praecedente iustum esse diximus. Si enim debitum per solutionem extinctum in ipsius feudi seu successorum feudaliū utilitatem versum est, an sit ab ipso eo, a quo expunctum, contractum, an vero a tertio, si quaeritur de eius refusione, nil interest & refert. Interim tamen hi duo casus ideo doctrinae gratia a se inuicem distinguendi erant, quoniam in casu praecedente maiorem habet speciem refusionem in totum cessare, quam in hoc.

§. XXIV.

SVMMA DICTORVM.

Ex haecenus dictis nunc patet, vt, quae dicta sunt, in summan contraham, ex mea sententia problema illud iuris feudalis: *num debita feudalia a vasallo soluta heres allodii a successore in feudo repetere queat?* ita resoluendum esse. *Si debitum solutum, est debitum mere legale, heres allodii illud a successore in feudo repetere nunquam potest. Si vero debitum solutum est debitum contractum, quando est debitum a primo acquirente in ipsa acquisitione contractum, vel licet ab alio contractum, adest tamen versio in feudi ipsius vel successoris feudalis utilitatem facta, heres allodii illud repetere potest. Quodcunque aliud debitum contractum vero ab herede allodiali eius a quo solutum repeti nequit. Idem & breuius potest sic enuntiari: heres allodii debitum feudale a defuncto solutum non nisi in duobus casibus repetere potest:*

1)st

1) si est debitum quod a primo acquirente contractum; 2) licet tale debitum non sit, versio tamen in feudi ipsius, vel successoris feudalis utilitatem facta. Plures enim casus admitteri posse nec ego defendo. Cum vero dubia quaestio sit: quid sentiendum de debitis feudalibus consensuatis? de ea quaedam addenda.

§. XXV.

DE REFUSIONE DEBITORVM FEVDALIVM
CONSENSVATORVM.

Si debita feudalia consensuata talia sunt quae a primo acquirente contracta, qua tenus ea, si soluta sunt ab alio, ab eius heredibus allodialibus repeti possint ex superioribus (§. XXI.) iam constat. Quodsi vero talia non sunt, distinguendum est, an consensu eius, a quo heredes allodiales soluentis refusionem petunt, munita, an non. *Si prius semper refusio eorum locum habet, siue solvens ipse ea contraxerit & ex post iterum soluerit, siue sint ab antecessore eius contracta.* Quis enim negabit, solutione debiti consensuati, consensu eius, qui nunc possidet feudum cui inhaerebat, muniti, possessorem factum esse locupletiozem, cum siue debitum consensuatum habeas pro debito feudali subdiario, siue, cum rectius sentientibus, in casu quo specialis hypotheca in feudo constituta; pro necessario, vi consensus possessor debitum solutum, si solutum nondum esset, soluere deberet, sicque per iam factam solutionem impediatur patrimonium suum non diminui. Vnde vi principii ge-

neralis (§. IX.) nullo modo a refusione huius debiti soluti se liberare potest. Id quod & inde patet, quod, si debitum non solutum esset ab antecessore, cuius heredes allodiales nunc refusionem vrgent, creditoribus feudalibus obligatus nunc refusionem vrgent, creditoribus feudalibus obligatus nunc esset feudi possessor ad debitum expungendum. Prout itaque his solutionem denegare non posset, ita nec restitutionem denegare potest heredibus allodialibus. Ast si posterius, videlicet, *si debitum consensuatum solutione extinctum non erat consensu praesentis possessoris munitum, soluentis antecessoris heredes allodiales frustra petunt huius debiti soluti, licet caeterum consensuatum sit, refusionem a praesente feudi possessore. Nec in hoc casu distinguo an praesens vassallus sit heres vassalli qui suo consensu debitum munit, an non, sed licet etiam eius heres sit, quod dixi locum habere defendo.* Ita vero sentio, non ex eo fundamento ex duo alii idem defendere solent, quoniam nimirum solvens debitum consensuatum soluit quod ipse debet, tum vero cessare refusionem: quippe quod non admitto: sed ex eo fundamento, quoniam in hoc casu nequidem dici potest vassallum praesentem per talem solutionem locupletiolem fieri, multo minus eum cum damno heredum allodialium soluentis esse locupletiolem, sub quibus circumstantis cessat refusio debitorum feudalium ab ipso eo, qui debet, solutorum (§. IX.). Locupletiolem eum non esse inde, quod ipsum patrimonium eius per solutionem horum debitorum feudalium auctum sit, per se patet. Ast eum & inde locupletio-

rem

rem non esse, quod patrimonium suum non diminuatur, inde patet, quoniam successor, qui ipse non consentit in debitum consensuatum, licet etiam heres consentientis sit, secundum veriore sententiam ad debitum consensuatum, si etiam nondum solutum esset, soluendum non obligatus fieret per successionem in feudo. Cum itaque praeter hos duos modos tertius concipi nequeat, quo quis locupletior fieri potest, probatum est quod probandum erat. Caeterum non possum non quin moneam, male cohaerere eorum doctrinam, qui ex consensu antecessorum, quorum heredes sunt, obligant possessores ab debitum feudale consensuatum ex feudo soluendum, & nihilominus negant, hoc debito ab antecessore soluto, eius heredibus allodialibus competere ius repetendi debitum solutum a praesente feudi possessore, qui tamen, stante hac hypothese, soluere deberet nisi iam solutum esset, hoc debitum.

§. XXVI.

RESPONSIO AD QVASDAM OBIECTIONES.

Cum itaque, prout ex haecenus dictis patet, non semper faueam heredibus allodii debitum feudale solutum repetentibus, nec tamen semper causam eorum deseram, me tangit, tam ea obiectio, qua patroni eius sententiae, quod heres allodii repetere nequeat debita feudalia soluta, contrariam absurdam esse probare volunt: quam ea, qua affirmantes heredibus allodialibus competere ius repetendi debita feu-

feudalia soluta, contra contrarium defendentes idem tentant. Videlicet, qui defendunt heredibus allodii non competere ius repetendi debita feudalia soluta, iis qui hoc affirmant, obiiciunt, ex sua sententia hoc absurdum fluere, quod, prout primi soluentis heredes allodiales petere possunt refusionem debiti feudalis soluti, ita & restituentis heredes allodiales idem petere posse ab eo qui restituenti in feudo succedit, & facta ab hoc refusione, nec eius heredibus allodialibus denegari posse ius, quod solutum iterum repetendi a nunc succedente in feudo, & ita in infinitum, donec omnes, qui ad successionem feudalem vocati, extincti erunt. E contra, qui affirmant heredibus allodialibus competere ius repetendi debita feudalia soluta, negantibus obiiciunt, ex sua sententia hoc absurdum fluere, vasallum feuda a feudalibus debitis nunquam esse liberaturum, nisi numerosam prolem masculam habeat, cum praeuideat, se, mascula prole deficiente, filiarum, & in genere heredum allodii, conditionem deteriolem, agnatorum vero, cui raro plus fauebit quam liberis, conditionem meliorem facere, si debita soluta heredibus suis allodialibus post mortem non refundenda. Licet vero negari nequeat, tam vnum quam alterum incommodum, neutiquam vero absurdum, quod diuersas sententias propugnantes ex iis oriri sibi obiiciunt, omnino inde sequi posse: inde tamen, si quid video, vna vel altera sententia tamquam iniusta reici nequit. Prout enim sola vtilitas non facit ius: ita vnum alterumue incommodum, ex sententia in legibus caeteroquin fundata proueniens,

niens, ius deesse, efficere nequit. Praeterea, quod praefertim attinet eam sententiam quam ego defendo I. in casibus, in quibus heredes allodii refusionem debitorum solutorum petere posse defendo; 1) quoad debita a primo acquirente contracta, allegatum incommodum evitari potest, si praesentia familiae membra ad evitandas, quae in familia inde oriri possunt, lites, coniunctim solvunt, aut ex suo, aut ex feudo seu iis mediis quae ad feudum pertinent, debita feudalia quae a primo acquirente contracta sunt; 2) quoad debita ex versione orta vero hoc incommodum saepius per se cessat, dum id quod verum est non amplius existit, sicque ex hoc fundamento, heredes allodiales restituentium quod a primo solvente solutum, nihil petere possunt. Quod vero attinet II. casus in quibus refusionem heredibus allodialibus faciendam esse nego, dictum incommodum; 1) quoad debita mere legalia semper cessat, cum eorum solutio non dependeat ab arbitrio possessoris feudi: id quod etiam 2) quoad debita consensuata saepissime efficit dictum incommodum inde non oriri, dum, creditore solutionem urgente, vassallus vel inuitus ad debita consensuata soluenda cogitur. Quot praeterea non dantur boni patresfamilias, qui, ut ab usurarum onere liberentur, sponte solvunt haec debita feudalia? Quot non dantur feudorum possessores, qui, quoniam iis salus & flos familiae suae curae cordique est, etiamsi prole mascula sint destituti: tamen toti in eo sunt ut feuda liberent a debitis feudalibus iis inhaerentibus?

CAPVT

CAPUT IV.
DE REFUSIONE DEBITORVM FEVDALIVM
SOLVTORVM IN RELIQVIS CASIBVS IN SPECIE.

§. XXVII.
DE REFUSIONE DEBITORVM FEVDALIVM AB
HEREDIBVS ALLODII SOLVTORVM.

Haectenus de casu in quo heredes allodiales repetunt debita feudalia, ab aliis soluta. Nunc de reliquis casibus agendum (§. VII.), inter quos primus is est, quo itidem heredes allodiales refusionem debitorum feudalium solutorum petunt, aut non ab aliis, sed ab ipsis his heredibus allodialibus, solutorum. Hic distinguendum est inter debita feudalia *neccessaria & subsidiaria*. Si prius, habes casum quo solutio a tertio facta, quoniam ad debita feudalia neccessaria soluenda, non nisi ii, qui feudum habent, obligati sunt, nulla habita ratione, vtrum ex allodio expungi possint, nec ne. Cum itaque, si tertius soluit debitum feudale, semper locum habeat refusio debiti feudalis soluti, nisi animo donandi solutio facta sit (§. XII.), facile patet *si ab heredibus allodialibus defuncti vasalli solutio debiti feudalis neccessarii facta est, refusionem locum habere, nisi animo donandi factam esse solutionem probari possit*. In casu posteriori vero, nimirum, si debitum feudale ab herede allodiali solutum est debitum feudale subsidiarium, neutiquam a tertio, sed ab ipso illo qui debet, solutio debiri feudalis est facta, vnde,
per

per se patet hunc casum secundum principium §.IX. esse diiudicandum, quo posico *non potest non hic cessare refusio debiti feudalis soluti*, cum per solutionem debiti feudalis subsidiarii ab herede allodii factam, alterum cum damno soluentis locupletioem factum esse, cogitari nequeat.

§. XXVIII.

DE REFUSIONE DEBITORVM FEVDALIVM A PRAESENTI FEVDI POSSESSORE SOLVTORVM, EI FACIENDA.

Cum tanta luce radiet, quid iustum sit in casu primo circa refusionem debiti feudalis soluti, statim progredior ad casum secundum, in quo ipse praesens possessor feudi, solutionis debiti feudalis a se ipso factae refusionem vrget. *In hoc casu cessat, si solum debitum feudale est necessarium seu purum & absolutum, refusio soluti debiti feudalis. Idemque valet de debitis necessariis & respectivis respectu eius qui ad ea soluenda obligatus est.* Ob debita feudalia necessaria & absoluta enim actio statim ab initio contra quemcunque feudi possessorem, siue sit is qui debitum contraxit eiusque descendens, siue agnatus, siue dominus ipse, competit, omni cessante exceptione excussionis, per prima iuris feudalis principia. Hic itaque adest casus in quo solutio ab eo ipso, qui debet, facta, ita vt nullum inde, quamdiu solvens feudum possidet, redundet in nullum alium, ne quidem in casu quo ipse non contraxit debitum, emolumentum, & qui ita soluit quod debet, is contra neminem habet regressum (§.IX.). Sed pone vasallum possessorem soluisse
F debi-

debitum feudale subsidiarium. Tum distingo: aut soluit a creditore non conuentus sponte, aut a creditore conuentus soluit, tumque, aut opposuit exceptionem excussionis heredum allodialium, aut non. *Si vasallus possessor soluit debitum feudale subsidiarium sponte, aut a creditore feudali conuentus non opposita exceptione excussionis heredum allodialium, refusionem debiti feudalis soluti ab heredibus allodialibus petere potest, nisi in utroque casu probari possit, cum animo donandi soluisse hoc debitum. Si vero soluit a creditore feudali conuentus, opposita quidem exceptione excussionis, sed frustra, debiti soluti refusionem petere nequit.* In posteriori casu refusionem ipsi soluenti possessori feudi faciendam cessare per §. IX. patet, cum eum, frustra opposita exceptione excussionis heredum allodialium, debitum feudale, licet subsidiarium sit, soluentem, soluisse quod ipse iam nunc debet, certum sit, & hic neminem cum damno suo locupletiozem esse, itidem in aprico iaceat. Quod vero attinet priorem casum, is ideo dubius est, quoniam, si nondum excusso allodio debiti feudalis subsidiarii solutio a feudi possessore sit, adest casus quo solutio a tertio cum animo donandi facta, videtur. Tali modo solutione a tertio facta vero, cessat repetitio debiti a tertio soluti (§. XII.). Vnde non solum KLEINSORGHIVS in *Diff. §. II. allegata Cap. IV. §. II.* sed & STRVVIVS in *Syntagmate Iur. Feud. Cap. XIV. §. XXIV. num. 5.* defendunt, agnatos, qui debita feudalia consensuata, quae iis sunt debita subsidiaria, non opposita exceptione excussionis, soluant, repere

petere non posse solum ab heredibus allodialibus. At enim vero, cum sponte facta solutio debiti feudalis subsidiarii a praesente feudi possessore, vel, si conuentus a creditore feudali soluit vasallus, omissio exceptionis excussionis heredum allodialium, non sint eius indolis, ut inde tuto concludi possit ad animam donandi, ne tum quidem, si solvens hic pro tertio haberi possit, cessaret refusio huius debiti ab heredibus allodialibus facienda, antequam animus donandi probatus (§. XII.): multo minus itaque hic refusio cessat, cum solutio debiti feudalis subsidiarii a vasallo possessore sponte, vel si conuentus, non opposita exceptione excussionis, facta, sit potius solutio ab ipso illo, qui debet, quam a tertio facta (§. X.), cit. in tali solutione vero locum habeat refusio debiti soluti, si alius per eam cum damno soluentis locupletior factus (§. XIX.), quales hic esse sub data hypothese heredes allodiales, qui soluere debuissent & potuissent, si debitum sponte non solum, vel exceptio excussionis esset opposita, ulteriori demonstratione non indiget. Nisi itaque factam esse solutionem debiti feudalis subsidiarii probari possit donationis gratia, non video quid liberare posset heredes allodiales a refusione debiti feudalis sic soluti. Hinc *SCHRADERVS de Feudis P. 7. Cap. 7. num. 24.* recte defendit agnatum oppignoratum feudum reluentem, hoc debitum solum a vasalli heredibus posse repetere.

§. XXIX.

DE REFUSIONE DEBITORVM FEVDALIVM A FUTVRO
FEVDI POSSESSORE SOLVTORVM, EI FACIENDA.

Sequitur tertius casus in quo solvens debitum feudale est futurus possessor feudi, veluti agnatus; simultanee inuesticus, immo ipse dominus, ad quem in casu aperturæ redit feudum, quem sub hoc nomine, vt breuitati studeam, hic comprehendere liceat. Vt vero pateat hunc casum esse dabilem, isque ante omnia illustretur, hic præsupponendum est existere concursum tam allodialem, quam feudalem. Quodsi nunc futuri feudi possessores, ad auertendam necessariam feudi alienationem creditoribus feudalibus satisfecerunt, extinguendo per solutionem debita feudalia, habes casum, quo debita feudalia, de quorum refusione quaeritur, soluta sunt a futuris possessoribus feudi. Licet vero videatur, qui sic, tanquam tertii, sponte soluerunt debita feudalia, licet tertii sint, tamen non habere ius ea repetendi, sed contentos esse debere finem, ob quem debita feudalia soluerunt, obtinuisse, videlicet sibi suisque ius aliquando succedendi in feudum, per hanc solutionem esse conseruatum. Porro dici possit, deesse a quo repetere possunt futuri possessores feudi debita feudalia ab iis soluta. Frustra enim eos pulsare creditorum feudalium, qui in sinu gaudebunt soluta esse debita, ostia, per se patet. Ipse vasallus possessor nihil habet in aere, dum feudum tam, quam allodium, aere alieno ita grauatum, vt existat concursus creditorum quoad vtriusque generis bona. Nec dubium hoc

ces-

cessare videtur, si dicere velles, feudum tamen non alienatur, sicque supersunt fructus feudi, ex quibus successiue refusio debitorum feudalium solutorum fieri potest. Nam fructus feudi pertinent ad allodium, sicque de creditorum allodialium hic luditur corio. Hi vero instabunt, quid ad nos refusio debitorum feudalium a futuris successoribus feudalibus solutorum, vt feudi substantia conferuetur, & ius eorum aliquando succedendi in feudum. Quamdiu feudum manet penes debitorem nostrum, durat nostrum ius in percipienda ex fructibus feudi solutione. Haec, licet magnam habeant speciem, non inuita Themide tamen defendi posse mihi persuasum habeo: *futuris successoribus feudalibus qui, feudo debitis feudalibus onerato, ad euitandam eius alienationem creditores feudales sua dimitunt pecunia, ius competere ex fructibus feudi, excluso concursu allodiali, successiue recuperandi soluta debita feudalia, sicque & hic adesse casum refusionis debitorum feudalium solutorum alius, praeter heredes allodiales soluentis, faciendae.* Cum per se pateat, in hoc casu soluere tertium pro alio, sicque per §. XII., quatenus de animo donandi non constat, locum habere refusionem debitorum solutorum: hic tantum euincendum ex feudi fructibus refusionem fieri debere. Suppono vero, dum hoc defendo, 1) alios non adesse qui ius pignoris in fructibus feudi habent constitutum antiquius; 2) creditores feudales, seu in eius locum succedentes futuros feudi possessores debita feudalia expungentes, separationis beneficio, quod iis competit omnino, esse vsos. Prioribus creditoribus

bus enim ius suum interuerti non posse, per se patet. *V*sus beneficii separationis vero operatur, feudalia bona nunc separatam ab allodialibus bonis massam constituere. Licet itaque fructus feudi non habeant qualitatem feudalem, nec inde, quod separatio bonorum feudalium ab allodialibus facta, fructus feudi earentis mutent suam naturam, quod nunc accipiant feudalem qualitatem: alia tamen quaestio est: annon sub hoc rerum statu, quo debitoris allodialia & feudalia bona non amplius vnum corpus bonorum constituunt, dicendum, allodiali concursui nullum amplius ius competere intuitu fructuum feudi, licet qualitatem feudalem non habeant? Ad hanc quaestionem affirmatiue respondendum esse defendo ideo, quoniam fructus feudi sunt feudi accessorium, si itaque separata sunt allodialia & feudalia bona, ita vt diuersas massas constituent, ex quibus diuersi creditores consequi debent quod iis debetur, plus rationis est accessorium referri, quatenus de solutione debitorum ex eo facienda quaestio est, ad eam partem seu massam ad quam pertinet principale, quam illud referri ad alteram partem seu massam, quae constituitur per res principales ab ea diuersas. Quis vero non videt, sic decisa hac quaestione, inde sequi futuris possessoribus debita feudalia soluentibus, denegari non posse ius cum exclusione concursus allodialis repetendi debita feudalia soluta ex feudi fructibus. Interim fateor, vltiorem disquisitionem mereri hoc problema, nisi *B. L.* remittere possem ad duas disputationes sub *HELLFELDIANO* praesidio defensas, quarum supra §. *V.* mentio facta, & ex variis rationibus huic specimini nunc subcribendum.

T A N T V M.

Halle, Dön., 1770

VD
18

ULB Halle

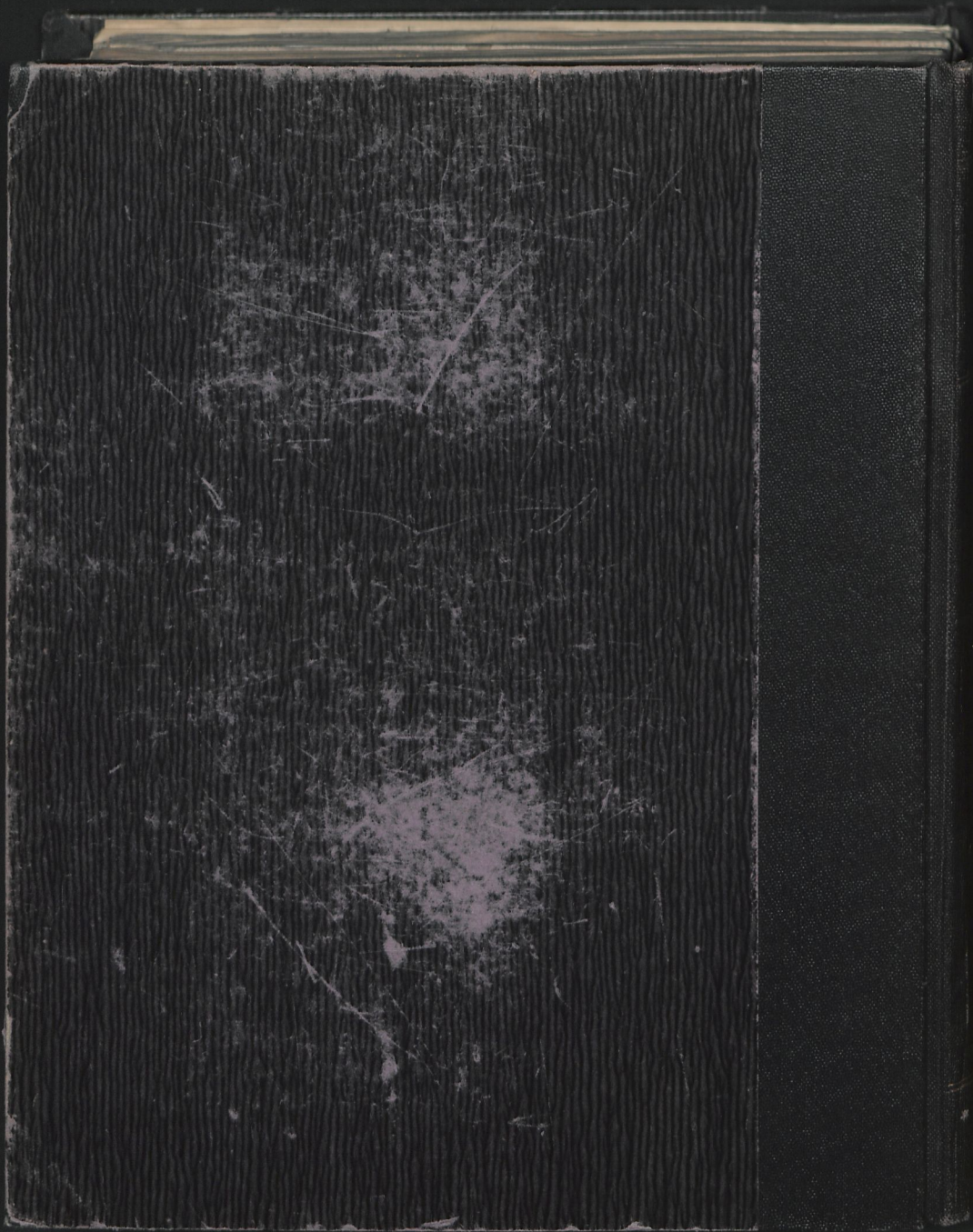
002 169 55X

3

sb

Q. D. B. V. 443.
DE 1770 86
REFVSIONE 13
DEBITORVM FEVDALIVM
SOLVTORVM.

PRAESIDE
DANIELE NETTELBLADT

POTENT. BORVSS. REGI A CONSILIIS INTIMIS

ET PROFESSORE IVRIS ORDINARIO

DIE XVII. MAI. MDCCLXX.

DISPVTABIT

THEODORVS THEOPHILVS VRSINVS

REGIOMONTO-PRVSSVS.

HALAE,

(6)

TYPIS HENDELIANIS.